

I N G E B L I K T

WERKBLAD VOOR NEDERLANDSE DIDACTIEK

Werkblad voor Nederlandse Didactiek 29/3 (2000-2001) opent met een bijdrage van Leo Wens over geïntegreerde vaardigheden in 6 tso. Een lessenreeks rond het thema 'conflicten', die ook in de methode *Netwerk Nederlands 6T* (Uitgeverij Van In) opgenomen is. José Vandekerckhove wil zijn leerlingen van de derde graad 'stijlbewust' maken via de voorgestelde werkmodule met creatieve en interactieve oefeningen. Hoe je in de klas kunt werken met recensies en boekverslagen die de leerlingen van het internet halen, licht Marleen Lippens toe. Jos Martens probeert Hellas in lektuursteekkaarten te vatten en Ludo Sollie sluit af met een signalement van adolescentenliteratuur.

MOER

In *Moer 2000/5-6* doen Marianne Verhallen & Ruud Walst een voorstel voor beter taalonderwijs (in het basisonderwijs) dat taalontwikkend in plaats van voornamelijk toetsend moet zijn. De bijdrage van Dirkje Ebbers biedt inspiratie voor de verbetering

van leerkrachtvaardigheden in het voortgezet onderwijs in het kader van taalbeleid, een thema waarmee VONK zijn volgende jaargang inleidt. En Richard Vollenbroek beschrijft gebruikerservaringen met MILE-Nederlands, een complete multimediale leeromgeving taaldidactiek voor de onderwijsersopleiding.

Wie na het lezen van de bijdrage van Piet Litjens & Hanneke Schripsema in deze VONK nieuwsgierig is naar meer praktijkvoorbeelden van luister- en spreekactiviteiten, kan terecht in dit *Moer*-nummer. Daar gaan de auteurs samen met Resi Damhuis in op interactie in de kleine kring en weiden ze uit over de vereiste leerkrachtinteractievaardigheden.

Jan Peter Houtman bezocht een conferentie over de multiculturele samenleving en Harry Paus vraagt zich af of wij een vak hebben, respectievelijk in de rubrieken 'Verslag' en 'Cursief'. 'Aankondigingen', 'Leesvoer' en 'VON-info' sluiten dit nummer als vanouds af.

LEVENDE TALEN

In *Levende Talen Magazine 88/3 (maart 2001)* geeft Els Rutten haar visie op een schrijfdidactiek waarbij de computer het

schrijfonderwijs aangenamer maakt, zowel voor de leerling als voor de leraar. De auteur neemt deel aan het project 'ICT in het schrijfcurriculum' dat momenteel aan de lerarenopleiding van de Hogeschool van Utrecht loopt. Meer info over het project, lesideeën en interessante links vindt u op de website-in-aanbouw:
<http://vak-ned.feo.hvu.nl/schrijfcurriculum/>

SPIEGEL

Spiegel jg. 17/18 (1999/2000), nr. 1/2 is het eerste dubbelnummer uit de inhaaloperatie die de redactie wil ondernemen. Het opent met de Duitstalige tekst van een voordracht van Hubert Ivo over 'Mensch - Nation - Menschheit'. In 'De taal is gansch het volk' gaan Sjaak Kroon & Jan Sturm op zoek naar de oorsprong en het gebruik van een sententia. 'Hoofddoeken, hoezo moet dat?' handelt over multiculturaliteit en multiperspectiviteit in het basisonderwijs (Mylène Hanson & Marianne Boogaard). Ineke van de Craats verkent dan weer de grenzen tussen de grammaticale structuren van moedertalen en tweede talen. In de Engelstalige bijdrage van Jane Agee wordt ingegaan op 'negotiating different conceptions about reading and teaching literature in a preservice literature class', een voorbeeld van 'good practice' van opleidingsonderzoek op het terrein van taal, cultuur en multicultureel onderwijs. Piet-Hein van de Ven verkent enkele communicatief-educatieve varianten die de lerarenopleiding aantrekkelijker moeten maken. Volgens Amos van Gelderen ten slotte stelt schrijfonderwijs nog steeds teleur: hij bespreekt een evaluatie van de kwaliteit van het onderwijs in het schrijven van teksten op de basisschool door de Nederlandse Inspectie van het Onderwijs.

INTERCULTUREEL ONDERWIJS

CLIM (Coöperatief Leren in Multiculturele groepen) is een vorm van gestructureerd groepswork waarbij elke groep aan een andere activiteit werkt. Volgens een rotatiesysteem schuiven de activiteiten naar alle groepen door en bouwen de kinderen voort op elkaars resultaten. Op het einde van elke activiteit stellen de groepjes hun product voor aan de rest van de klas. Essentieel bij dit alles is dat elk kind betrokken wordt en dat de rol van de leerkracht observerend en begeleidend is.

Het Steunpunt Intercultureel Onderwijs van de Universiteit Gent ontwikkelt thematische pakketten voor CLIM. Bij Uitgeverij De Sikkel verschenen van hen recent twee uitgaven, bedoeld voor de tweede graad van het basisonderwijs. In *Samen feesten?* werkt de klas stap voor stap aan de organisatie van een klasfeest. Met het thema *Zit er een schroefje los?* ontdekken kinderen hoe verschillend mensen met techniek omgaan. In de bijbehorende CLIM-wijzer wordt de didactiek van CLIM toegelicht.

EEN WERELD VAN VERSCHIL?

Het omgaan met cultuurverschillen bij het begeleiden van jongeren is iets waar iedere leraar, sporttrainer of jongerenwerker mee te maken krijgt. De nieuwe publicatie *Een wereld van verschil?* gaat over de vraag hoe begeleiders kunnen omgaan met verschillen tussen jongeren onderling en met verschillen tussen hen en die jongeren.

Het eerste hoofdstuk gaat in op de vraag wat cultuur nu eigenlijk is en welke kenmerken dat begrip heeft. In hoofdstuk 2 komt het IC/CO-model aan de orde, een instrument waarmee (interculturele) communicatie

geanalyseerd kan worden. Hoofdstuk 3 gaat daar dieper op in door te kijken naar sociale perspectieven die mensen van elkaar hebben en die bepalen hoe ze met elkaar omgaan. De invloed die 'nieuwkomers' hebben op een bestaande groep, is het onderwerp van het vierde hoofdstuk. Hoofdstuk 5 focust op drie niveaus van begeleiding; het vierde niveau (de context van de jongeren) komt in hoofdstuk 6 aan de orde. Het zevende en laatste hoofdstuk besteedt aandacht aan de meer individuele gesprekken en biedt mogelijkheden tot begeleiding wanneer woorden tekortschieten.

De publicatie telt 128 pagina's en kost 21,90 NLG.

BESTELADRES:

KPC Groep, afdeling Verkoop, Postbus 482, NL-5201 AL 's-Hertogenbosch, tel. 00-31-73-6247 247, fax 00-31-73-6247 294, E-MAIL c.post@kpcgroep.nl

LEESIDEE JEUGDLITERATUUR

Van *Leesidee Jeugdliteratuur*, het tijdschrift van Vlabin-VBC, is in april 2001 nummer 3 van de 7de jaargang verschenen. Naast kortere en langere recensies van kinder- en jeugdboeken staan er in dit nummer ook weer een aantal uitvoerigere artikels.

Het nummer opent met een leuk interview van Marita Vermeulen met Klaas Verplancke, de Vlaamse illustrator/vormgever/schrijver. Karin Van Camp schreef een portret van Kim Fupz Aakeson, Deens schrijver van prentenboeken en jeugdromans. Gekte vormt de rode draad doorheen zijn werk.

Het thema in de kijker is deze maand 'het recenseren van (jeugd)boeken'. Jet Marchau gaat dieper in op de criteria die zij als recensent van jeugdliteratuur hanteert. Aan

welke vragen toetst zij de boeken die op haar tafel terechtkomen? En bestaat er nog zoiets als een eigen smaak?

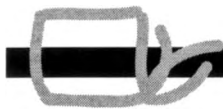
In 'Werken met boeken in een derde jaar: leeslust in plaats van leeslast...' vertelt Mai Van Loon hoe zij rond boeken werkt met haar 14-jarigen in de klas. Wie daarin geïnteresseerd is, moet zeker ook de recensies van Herman de Graef bekijken. Hij bespreekt twee jeugdboeken (12+) en doet de lezer enkele didactische tips aan de hand. (VG)

LEESGOED

Leesgoed 28/2 (2001) opent met een bespreking door Piet Mooren van *Goed gelezen*, een nieuwe Noord-Nederlandse methode voor technisch, begrijpend, studerend en waardierend lezen. Geïntegreerd taalonderwijs aan de hand van raamverhalen, daarover gaat de inspirerende bijdrage van Nathalie Thyssen. Saskia van der Wiel was benieuwd naar 'wat ze lezen in de klas van juf Heleen'. Christelijke kinderboeken worden dan weer onder de loep genomen door Els de Jong-van Gurp. Verder veel nieuws in de rubrieken 'Wij waren er', 'Goed gelezen', 'Lezen en laten lezen', 'Uit de tijdschriften', 'Nieuws en ander nieuws' en 'Agenda'.

TSJIP/LETTEREN

Tsjip/Letteren, tijdschrift voor literaire, culturele en kunstzinnige vorming, is een uitgave van Biblion Uitgeverij onder auspiciën van de Stichting Promotie Literaire Vorming (SPL). 'Het land van herkomst' is het thema waaraan aflevering 11/1 (april 2001) volledig

gewijd is. Het nummer opent met een gesprek van Piet-Hein van de Ven met twee Koerdische leerlingen: literatuur als spiegel van de geschiedenis. Joop Dirksen bespreekt Kader Adbolabs *Spijkerschrift*, bruikbaar in klas en leeskring. Yvonne Mekaoui neemt de Maghrebliteratuur onder de loep en in het bijzonder de Algerijnse. Uitgever Ad van den Kieboom doet zijn verhaal over het werken met allochtone schrijvers. Over wereldliteratuur als intercultureel discours handelt de bijdrage van André Mottart, die eerder al in *VONK* is verschenen. Frank Tarenskeen had een gesprek met verhalenvertelster Titia Tarenskeen en met schrijfster Marion Bloem; Alfons Andriessen interviewde Sonni Pantschevski, een leraar Duits die thuis is in drie culturen. Verder twee bijdragen die aangeven hoe op de lerarenopleiding omgegaan wordt met Surinaamse jeugdliteratuur (Serena Holland & Joost Minnaard) en interculturele jeugdliteratuur (Betty van Dam). En tot slot de vaste rubrieken 'Column', 'Leeswijzer', 'Na schooltijd' en 'Agenda'.

OPENBAAR

Openbaar, het tijdschrift van het Katholiek Centrum voor Lectuurinformatie en Bibliothekwerk (KCLB) is aan zijn 31ste jaargang begonnen. In haar voorwoord van nummer 1 (maart 2001) schetst Myriam De Splenter nog eens duidelijk de doelgroep van dit blad: "bibliothecarissen, verantwoordelijken van documentatiecentra en leerkrachten. Maar ook andere geïnteresseerden die met boeken bezig zijn zullen hun gading vinden in deze jaargang."

Dit eerste nummer is een 'gewoon' nummer (geen themanummer) dat aansluit bij de literaire actualiteit: naar aanleiding van het Elsschotjaar vinden we er een artikel over

deze auteur in terug van Marcel Janssens. Verder zorgde Dieter De Bruyn voor een bijdrage omtrent Poolse literatuur. Jan Van Hee schreef het derde artikel 'Een beetje God: de schepping van nieuwe werelden' waarin hij de Messiasfiguur in sciencefiction-literatuur tracht op te sporen. Voor wie in de klas met strips aan de slag wil, is er van Paul Verstappen een bijdrage rond het werken met de strip *Jojo* van André Geerts. Ten slotte zijn er nog de vaste rubrieken 'Nieuw in het documentatiecentrum', 'Bibactiefje', 'Weet je weetje', 'Boeken voor jou' en 'Uit de schaduw', een lijst van grijze literatuur.

Myriam De Splenter belooft de lezers nog drie themanummers dit jaar. In mei wordt 'adolescentenliteratuur' behandeld, in juli of oktober gaat het over 'boeken en tv' en in december 'het religieuze in de poëzie'. Daarover later meer.

(VG)

ZL

Onlangs is het nulnummer van *ZL* aan de pers voorgesteld. Dit nieuw literair-historisch tijdschrift is een initiatief van de Stichting 'Zacht Lawijd' en Garant-Uitgevers. Het focust op de 19de- en 20ste-eeuwse literatuurstudie in Vlaanderen en Nederland. Naast uitgewerkte artikelen bevat het rubrieken waarin korte beschouwingen bij allerlei archivalia (foto's, handschriften, drukproeven e.d.) worden gepresenteerd.

ZL is geen gespecialiseerd vaktijdschrift voor academici, maar biedt een gedocumenteerde en verrassende presentatie van allerlei nieuw materiaal voor een breed geïnteresseerd publiek. In samenwerking met het AMVC (Antwerpen), het Letterkundig Museum (Den Haag) en andere archiefinstellingen worden unieke, nooit eerder gepubliceerde

documenten van/over auteurs, uitgevers,... gepubliceerd.

Het nulnummer van ZL omvat onder andere bijdragen over Karel van de Woestijne en Adolf Herckenradt, over de kwatrijnen van Eddy du Perron, over het Nederlands-Vlaamse jongerentijdschrift *Werk* (van kort voor de oorlog) en over de gecensureerde vertaling door Sophie Monnier (jaren '20) van Frederik van Eedens *De kleine Johannes*. Dit nummer wordt aangeboden voor 100 BEF, inclusief verzendkosten. ZL verschijnt vier keer per jaar, vanaf oktober 2001.

GIDS VOOR HET BASISONDERWIJS

De *Gids niet-commerciële uitgaven & activiteiten voor het basisonderwijs* is al aan zijn 12de editie toe. Het is een uitgave van Centrum Informatieve Spelen vzw Onderwijs-Service. De gids biedt per vak een inventarisatie van de materialen en activiteiten die vele niet-commerciële organisaties voor het basisonderwijs ter beschikking stellen. De gids telt 50 pagina's en kan besteld worden

door 100 BEF over te schrijven op rekeningnr. 001-2274789-21 van C.I.S, Naamsesteenweg 164, 3001 Leuven (vermelding NCO 2001).

SPRANKEL

In *Sprankel* 2001/2 presenteert de *Stichting Leerproblemen Vlaanderen*, onder voorzitterschap van prof. dr. Pol Ghesquière, haar standpunt in verband met de praktijk van attestering voor kinderen met een leerstoornis in het gewoon onderwijs. 'Spelling, niet m'n beste maatje' is de getuigenis van Lore Walters, een spellingzwakke leerling die met dit opstel een prijs wegkaapte in VLEKHO's Spellingwedstrijd voor Verstandige Mensen. 'Als leren pijn doet' is de titel van een voordracht en publicatie van Pol Ghesquière over wat het betekent voor het kind en zijn omgeving om dagelijks geconfronteerd te worden met leerproblemen. In de rubriek 'Boekensteun' stelt Luk Van den Steen een aantal nieuwe informatieve boeken voor die kinderen die niet graag of niet veel lezen, misschien wel kunnen boeien.

Rita Rymenans & Veerle Geudens
rita.rymenans@ua.ac.be
vgeudens@be.packardbell.org